

Seminaroppgavesett 5

A. Overskuddsbegreper i samfunnsøkonomi

1. Forklar hva som menes med (a) konsumentoverskudd, (b) produsentoverskudd og (c) samfunnsøkonomisk overskudd.
2. Tegn inn konsumentoverskudd, produsentoverskudd og samfunnsøkonomisk overskudd i en figur som illustrerer markedet for en vare, når det er fullkommen konkurranse i markedet.
3. Hvilket kvantum gir maksimalt samfunnsøkonomisk overskudd i dette markedet. Forklar.
4. Hva skjer med samfunnsøkonomisk overskudd dersom produsentene må betale en stykkskatt t per enhet som omsettes?

B. Samfunnsøkonomisk effektiv ressursbruk

Samfunnsøkonomisk effektiv bruk av ressursene forutsetter:

- (i) At marginalkostnadene må være lik for alle produsentene av en vare.
- (ii) At marginal betalingsvillighet må være lik for alle kjøperne av varen.
- (iii) At marginalkostnad må være lik marginal betalingsvillighet for varen.

Forklar hver av disse betingelsene. Gjerne ved å vise hvordan minst en aktør kan få det bedre og ingen får det verre dersom en av betingelsene ikke er oppfylt.

C. Diskusjonsoppgave

Mange U-land har store ulikheter i marginalavkastningen på arbeidskraft og kapital mellom bedriftene. Forklar hvordan velferden i landet da kan økes ved å om-allokere innsatsfaktorene, dvs. selv uten mer ressurser eller teknisk fremgang. Hva tror du grunnen kan være til at dette eventuelt ikke skjer?